

Avian

IV Fabula Phoebi Boreaeque

Immitis Boreas placidusque ad sidera Phoebus

Iurgia cum magno conseruere Iove,

Quis prior inceptum peragat: mediumque per orbem

Carpebat solitum forte viator iter.

Convenit hanc potius liti praefigere causam, 5

Pallia nudato decutienda viro.

Protinus impulsus ventis circumtonat aether

Et gelidus nimias depluit ymber aquas:

Ille magis lateri duplicem circumdat amictum,

Turbida submotos quod trahit ora sinus. 10

Sed tenues radios paulatim increescere Phoebus

Iusserat, ut nimio surgeret igne iubar,

Donec lassa volens requiescere membra, viator

Deposita fessus veste sederet humi.

Tunc victor docuit praesentia numina Tytan, 15

Nullum praemissis vincere posse minis.

Gloser

aether m3 æteren, oververdenen

amictus m4 overklædning

aura fl luft

Boreas m2 nordenvinden

carpo vb3 plukker

circumtono vb1 omtordner, bedøver

consero [-serui, -sertus] vb3 sammenfletter, diskuterer

decutio [-cussi, -cussus] vb3 ryster, kaster ned

depluit vb3 regner ned

depono [-posui, -positus] vb3 lægger

doceo [docui, doctus] vb2 lærer
duplex [duplic-] adj dobbel
forte adv tilfældigt
gelidus adj kold
humus f2 jord
ignis m3 ild
imber [imbr-] m3 regnskyl
immitis adj barsk
impulsus m4 stød
inceptum n2 forhavende
increSCO [-crevi,-] vb3 vokser frem
iubar n3 stråleglans
iubeo [iussi, iussus] vb2 befaler
lassus adj slap
latus [later-] n3 en side
lis [lit-] f3 strid, proces, retssag
membrum n2 legemsdel
minae f1 trusler
nimius adj alfor megen
pallium b2 en græsk kappe
perago [-egi, -actus] vb3 fuldfører
placidus adj fredlig
praefigo [-fixi, -fixus] vb3 fæster
praesens adj nærværende
radius m2 stråle
requiesco [-evi, -etus] vb3 hviler
sedeo [sedi, sessus] vb2 sidder
sidus [sider-] n3 stjerne, himlen
sinus m4 bølge, krumning, fold
solitus adj sædvanlig
summoveo [-movi, -motus] vb2 fjerner
surgo [surrexi, surrectus] vb3 rejser mig op

tenuis adj tynd, fin

turbidus adj urolig

ventus m2 vind

viator m3 rejsende

victor m2 sejrherre

vinco [vici, victus] vb3 sejrer

XXIX De viatore et satyro

Horrida congestis cum staret bruma pruinis,
Cunctaque durato stringeret arva gelu,
Haesit in adversa nimborum mole viator;
Perdita nam prohibet semita ferre gradum.
Hunc nemorum custos fertur miseratus in antro 5
Exceptum Satirus continuisse suo.
Quem ssmul adspiciens ruris miratur alumnus
Vimque homini tantam protinus esse pavet
Nam gelidos artus vitae ut revocaret in usum,
Afflatas calido solverat ore manus. 10
Sed cum depulso coepisset frigore laetus
Hospitis eximia sedulitate frui,
Namque illi agrestem cupiens ostendere vitam,
Silvarum referens optima quaeque dabat,
Obtulit et calido plenum cratera Liaeo, 15
Laxet ut infusus frigida membra tepor.
Ille ubi ferventem labris contingere testam
Horruit, argenti rursus ab ore suflat [sic].
Obstipuit duplici monstro perterritus hospes,
Et pulsum silvis longius ire iubet: 20
Nolo, ait, ut nostris umquam succederet antris,
Tam diversa duo qui simul ora ferat.

Gloser

afflo vb1 blæser hen på

agrestis adj landlig

aio vb3 defect siger (ja)

algeo [alsi, -] vb2 fryser

alumnus m2 fostersøn

antrum n2 grotte

artus m4 led, lemmer

aspicio [-spexi, -spectus] vb3 ser hen til
bruma fl vintersolhverv, vinter
calidus adj varm
coepi [coeptus] vb def begynder
congero [-gessi, -gessus] vb3 samler sammen
contineo [continui, contentus] vb2 holder sammen, forbinder
contingo [-tigi, -tactus] vb3 berører
cratera fl vinkar
cunctus adj al
cupio [cupivi, cupitus] vb3 begærer, ønsker
custos [custod-] comm3 vogter
depello [-puli, -pulsus] vb3 støder ned
diverto [diverti, diversus] vb3 skilles, er forskellig
duplex [duplic-] adj dobbelt
duro vb1 hærder
excipio [-cepi, -ceptus] vb3 udtager, undtager
eximius adj alt for megen
ferveo [ferbui,-] vb2 syder
frigor m3 kulde
fruor [fruitus] vb3 dep nyder
gelidus adj iskold
gradus m4 trin
haereo [haesi, haestus] vb2 hænger fast
homo [homin-] m3 menneske
horreo [-,-] vb2 stritter, gyser
horridus adj gysende, iskold
hospes [hospit-] m3 fremmed, fjende
infodio [-fodi, -fossus] vb3 nedgraver
iubeo [iussi, iussus] vb2 beordrer
laetus adj glad
lanrum n2 læbe
laxo vb1 udvider, løsner

Lyaeus m2 tilnavn til Bacchus
manus f4 hånd
membrum n2 legemsdel
miror dep1 undrer
miseror dep1 ynker
moles f3 tyngde, masse
monstrum n2 varsel, uhyre
nemus [nemor-] n3 skov
nimbus m2 regnsky
obstupesco [-pui, -] vb3 bliver følelsesløs, forbavses
os [or-] n3 mund
ostendo [ostendi, ostensum] vb3 rækker frem, viser
paveo [pavi, -] vb2 bæver
pello [pepuli, pulsus] vb3 støder
perdo [-di, -ditus] vb3 går tabt
perterreo vb2 forskrækker, skræmmer
prohibeo [-hibui, -hibitus] vb2 forhindrer
pruina f1 rimfrost
revoco vb1 kalder tilbage
rus [rur-] n3 landet
Satyrus m2
sedulitas [sedultat-] f3 travlhedsenita f1 sti
silva f1 skov
solvo [solvi, solutus] vb3 løser
stringo [strinxi, strictus] vb3 strammer
succedo [successi, successus] vb3 går ind under, afløser
tepor m3 lukenhed
testa f1 krukke
usus m4 brug
viator m3 rejsende
vis vim vi vires virium f3 kraft
vita f1 liv

XXXIV De formica et cicada

Quisquis torpentem passus transisse iuventam,
Nec timuit vitae providus ante mala,
Collectus senio, postquam gravis adfuit aetas,
Heu frustra alterius saepe rogabit opem.
Solibus ereptos hiemi formica labores 5
Distulit, et brevibus condidit ante cavis.
Verum ubi candentes suscepit terra pruinas
Arvaque sub rigido delituere gelu,
Pigra nimis tantos non aequans corpore nimbos,
In propriis laribus humida grana legit. 10
Decolor hanc precibus supplex alimenta rogabat,
Quae quondam querulo ruperat arva sono:
Se quoque, maturas cum tunderet area messes,
Cantibus aestivos explicuisse dies.
Parvula tunc ridens sic est affata cicadam; 15
Nam vitam pariter continuare solent:
Mi quoniam summo substantia parta labore est,
Frigoribus mediis ocia longa traho.
At tibi saltandi nunc ultima tempora restant,
Cantibus est quoniam vita peracta prior. 20

Gloser

aequo vb1 gør lige

aestivus adj sommerlig

aetas [aetat-] f3 alder

affor vb1 dep tiltaler

alimentum n2 næring

area fl tærskelplads

arvus adj pløje-

brevis adj kort, smal

candeo [candui, -] vb2 er skinnende hvid

cantus m4 sang
cavus adj hul, hvælvet
cicada fl græshoppe
conficio [-feci, fectus] vb3 fuldender
continuo vb1 forener
corpus [corpor-] n3 krop
decolor adj farveløs
delitescio [-tui, -] vb3 skjuler mig
differo [distuli, dilatus] vb3 adskiller, udspreder
eripio [-ripui, -reptus] vb3 udriver, løsriver
explico vb1 udfolder, udbreder
formica fl myre
frigus [frigor-] n3 kulde
frustra adv forgæves
gelu n4 iskulde
granum n2 korn
gravis adj tung, svær
hiems [-emis] f3 vinter
humidus adj fugtig, våd
iuventa fl ungdom
labor m3 arbejde, anstrengelse
lar m3 skytsgud, hjem
lego [legi, lectus] vb3 samler
malum n2 det onde
maturus adj moden
medius adj midterst, mellemst
messis f3 høst
nimbus m2 stormsky
nimis adv alt for
ops [opis] f3 magt
otium n2 fritid
pario [peperi, partus] vb3 føder

parvulus adj lille
patior [passus] vb3 dep lider
perago [-egi, -actus] vb3 driver afsted
piger adj træg
prex [prec-] f3 bøn
providus adj forudseende
pruina fl rimfrost
querulus adj klagende
resto [-stiti, -] vb1 bliver tilbage
rideo [risi, risus] vb2 griner
rigidus adj stivfrossen
rogo vb1 adspørger
rumpo [rupi, ruptus] vb3 bryder
salto vb1 danser
senium n2 alderdomstræthed
soleo [solui, solitus] vb2 plejer
sol [solis] m3 solen
sonus m2 lyd
substantia fl beståen
supplex [supplic-] adj ydmyg
suscipio [-cepi, -ceptus] vb3 tager op, løfter
tempus [tempor-] n3 tid
timeo [timui,-] vb2 frygter
torpeo [-,-] vb2 er stiv, er sløv
traho [traxi, tractus] vb3 drager
transeo [-ivi, -itus] vb går over
tundo [tutudi, tunsus] vb3 støder
vita fl liv